

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 11CoP/22/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6116215526
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 07. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Halušková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2020:6116215526.5

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Haluškovej a sudcov JUDr. Renáty Deákovej a JUDr. Ľubomíra Šablu, vo veci starostlivosti o maloletého S. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, zastúpeného opatrovníkom Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Bystrica, dieťa matky X. E., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom N. XX, XXX XX G. G., právne zastúpenej Lion Law Partners s.r.o. so sídlom Komenského 14A, 974 01 Banská Bystrica, IČO: 36 862 461 a otca Y. E., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom E. 8, XXX XX I. X - I., právne zastúpeného JUDr. Michaelou Kajabovou, advokátkou so sídlom Budovateľská 2, 821 08 Bratislava, o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu, o nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní otca proti uzneseniu Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 36P/187/2016-684 zo dňa 18.06.2020 takto

rozhodol:

I. Uznesenie súdu prvej inštancie v časti, v ktorej dočasne upravil styk otca s maloletým S. E. v období od 22.06.2020 do 31.08.2020, a to v čase od 25.06.2020 od 08.00 hod. do 29.06.2020 do 18.00 hod. a od 10.07.2020 od 15.00 hod. do 14.07.2020 do 18.00 hod. (časť I. výroku) z r u š u j e .

II. Uznesenie okresného súdu v časti dočasnej úpravy styku otca s mal. S. E. v období od 22.06.2020 do 31.08.2020, a to v mesiaci august 2020 (časť I. výroku) m e n í tak, že otec je dočasne oprávnený stretávať sa s maloletým S. E. v období od 02.08.2020 od 15.00 hod. do 10.08.2020 do 18.00 hod. a od 20.08.2020 od 15.00 hod. do 31.08.2020 do 18.00 hod. s tým, že otec si maloletého vyzdvihne a vráti matke v stanovený čas v mieste jej bydliska, čím sa mení uznesenie Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 36P/187/2016-445 zo dňa 08.08.2018 v spojení s opravným uznesením Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 36P/187/2016-557 zo dňa 14.01.2019 a uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 12CoP/6/2019-569 zo dňa 28.02.2019 v časti úpravy styku otca s maloletým dieťaťom počas mesiaca august 2020.

Matka je p o v i n n á maloletého na styk s jeho otcom riadne pripraviť a maloletého v stanovený čas otcovi pred svojim bydliskom odovzdať a po ukončení styku prevziať.

Vo zvyšku návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia z a m i e t a .

odôvodnenie:

1. Okresný súd Banská Bystrica (ďalej aj „okresný súd“ alebo „súd prvej inštancie“) uznesením zo dňa 18.06.2020 zmenil uznesenie Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 36P/187/2016-445 zo dňa 08.08.2018 v spojení s opravným uznesením Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 36P/187/2016-557 zo dňa 14.01.2019 a uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 12CoP/6/2019-569 zo dňa 28.02.2019 tak, že otec je dočasne oprávnený stretávať sa s maloletým S. E. v období od 22.06.2020 do 31.08.2020 od 25.06.2020 od 08.00 hod. do 29.06.2020 do 18.00 hod., od 10.07.2020 od 15.00 hod. do 14.07.2020 do 18.00 hod., od 06.08.2020 od 15.00 hod. do 10.08.2020 do 18.00 hod. a od 20.08.2020 od 15.00 hod. do 31.08.2020 do 18.00 hod. s tým, že maloleté dieťa si otec vyzdvihne a vráti matke v stanovený čas v mieste jej bydliska (I. výrok). Matke uložil povinnosť maloleté dieťa v stanovený

čas otcovi pred svojim bydliskom odovzdať i prevziať, dieťa na styk s otcom riadne pripraviť a tento mu umožniť (II. výrok). Vo zvyšnom rozsahu súd prvej inštancie návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol (III. výrok).

1.1. Z dôvodov uznesenia vyplýva, že predmetom konania vo veci samej je úprava výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu. Stretávanie otca s maloletým je upravené dočasne neodkladným opatrením v každú stredu a každý párný týždeň v piatok od 15.00 hod. do 18.00 hod. a každý nepárny týždeň v piatok od 15.00 hod. do nedele do 18.00 hod., od 22.08.2018 od 10.00 hod. do 24.08.2018 do 18.00 hod. a od 24.12.2018 od 10.00 hod. do 25.12.2018 do 10.00 hod. (uznesenie okresného súdu č. k. 36P/187/2016-445 z 08.08.2018 v spojení s opravným uznesením č. k. 36P/187/2016-557 zo 14.01.2019 a uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 12CoP/6/2019-569 z 28.02.2019). Návrhom doručeným súdu prvej inštancie dňa 03.06.2020 otec navrhol úpravu jeho dočasného stretávania s maloletým v období od 22.06.2020 do 31.08.2020, a to od 22.06.2020 od 08.00 hod. do 29.06.2020 do 18.00 hod., od 10.07.2020 od 15.00 hod. do 20.07.2020 do 18.00 hod., od 01.08.2020 od 15.00 hod. do 11.08.2020 do 18.00 hod., od 20.08.2020 od 15.00 hod. do 31.08.2020 do 18.00 hod. s tým, že maloletého si otec vyzdvihne a vráti matke v mieste jej bydliska. Počas tohto obdobia bude zároveň pozastavená účinnosť úpravy styku otca s maloletým nariadená uznesením okresného súdu z 08.08.2018 v spojení s uznesením krajského súdu z 28.02.2019. Za dôvod pre nariadenie neodkladného opatrenia otec označil nemožnosť dohody s matkou maloletého dieťaťa ani len o letných prázdninách v roku 2020, resp. obavu z nedodržania takejto dohody matkou. Uviedol, že matka nikdy nespochybnila starostlivosť otca o maloletého, ani v konaní nebolo takéto pochybenie otca preukázané. Naopak, aj znalcami v znaleckom posudku č. 74/2018 bolo konštatované, že vzťah otca so synom je dobrý, v jeho domácnosti je dieťa riadne etablované, vníma ju ako domov. V termíne od 22.06.2020 do 29.06.2020 očakáva otec návštevu širšej rodiny z jeho strany, ktorá bude spojená s krstom a rodinnou oslavou. V dňoch od 07.08. do 10.08.2020 plánuje otec rodinnú oslavu pri príležitosti jeho 50-tin. Koncom augusta by zas rád išiel so synom na dovolenku.

1.2. Súd prvej inštancie po citácii § 2 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku (ďalej aj „C.m.p.“) a § 325 ods. 1, ods. 2 písm. d) Civilného sporového poriadku (ďalej aj „C.s.p.“) uviedol, že jednou zo základných funkcií neodkladného opatrenia je bezodkladná úprava pomerov účastníkov. Nárok (právo), ktorému sa má poskytnúť ochrana formou neodkladného opatrenia, nemusí byť nepochybné preukázaný, ale osvedčený. V prípade, ak sa neodkladné opatrenie týka úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu, treba starostlivo zvážiť, či neodkladná ochrana subjektívneho práva rodiča nie je v rozpore s objektívnym záujmom maloletého dieťaťa, ktorý musí byť pri rozhodovaní dominantný. Do úvahy je potrebné zobrať vek dieťaťa, jeho zdravotný stav a zaistenie vytvárania a udržania v čo najväčšej miere rodičovského vzťahu a upevňovanie citového puta k obidvom rodičom tak, aby dieťa pokiaľ možno v minimálnej miere pociťovalo výchovu v neúplnej rodine. Rodičia maloletého S. nežijú v spoločnej domácnosti, dieťa je v osobnej starostlivosti matky. Pre nezhody rodičov bol upravovaný styk otca s maloletým formou neodkladných opatrení, naposledy rozhodnutím zo dňa 08.08.2018. Úprava ich stretávania sa týkala len augusta roku 2018. Z podaní účastníkov konania, zo správ zo sociálneho zisťovania aj z vykonaného kontrolného znaleckého dokazovania (znaleckým posudkom č. 74/2018 z 02.11.2019) vyplýva, že komunikácia medzi rodičmi je deštruktívna, je sťažená ich schopnosť vytvárať kompromisné riešenia. Súd prvej inštancie preto považoval návrh otca na dočasnú úpravu jeho styku so synom počas tohtoročných letných prázdnin za dôvodný. Poukázal na to, že v doterajšej úprave bol ich styk určený maximálne na 3 dni (2 noci), no situácia sa zmenila, maloletý povyrástol (má 4,5 roka), strávil s otcom a jeho rodinou v lete 2019 dovolenku v rozsahu 10 dní. Toto odlúčenie od matky neprinieslo nič nežiadúce, práve naopak (vyjadrenie otca k znaleckému posudku č. 74/2018), čo matka nespochybnila. Ani kontrolný znalecký posudok, vypracovaný znaleckým ústavom, strávenie dovolenky s otcom v takejto dĺžke trvania nevylúčil ako pre dieťa škodlivé. V pohovore vykonanom kolíznym opatrovníkom (správa z 13.02.2020) sa matka vyjadrila, že maloletý sa na otca teší, má ho rád, neodmieta ho. V znaleckom posudku je jej vyjadrenie, že oceňuje, že sa otec vie o dieťa postarať. Zo správ zo sociálneho zisťovania vyplýva, že dieťa je zdravé. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že strávenie dovolenky maloletého s otcom plánovaných 12 dní na konci augusta nie je v rozpore so záujmom dieťaťa a tejto časti návrhu otca vyhovel.

1.3. Okresný súd poukázal na záver znaleckého posudku, ktorým nebola odporúčaná striedavá osobná starostlivosť o maloletého, keď mimo stanoveného rozsahu realizované dĺžky styku s otcom nie sú pre dieťa žiadúce. Dieťa potrebuje stabilitu, pravidlá, ktoré mu zabezpečia pocit bezpečia a dôvery v rodičov.

Stretávanie otca s dieťaťom je upravené v nepárnych týždňoch. Otcom uvádzaná rodinná návšteva pripadá na posledný júnový týždeň a rodinná oslava pri príležitosti jeho narodenín na dni zasahujúce do párných víkendov, preto okresný súd určil v období od 22.06.2020 do 31.08.2020 osobitnú úpravu styku otca so synom. Zahŕnul do nej okrem víkendu (od piatku poobedia do nedele) aj bezprostredne predchádzajúci štvrtok a nasledujúci pondelok (s výnimkou styku od 10.07. do 14.07.2020, kedy otec navrhoval jeho začiatok od piatku), čo umožní absolvovať aj prípadné výlety či kratšie pobyty a vytvoriť nový priestor pre spoznanie aj širšej rodiny otca, a tým rozvíjať vzťahové väzby aj s inými blízkymi osobami a priestor pre celkový citový vývin a rozvoj maloletého dieťaťa, keď sa tým výrazne nezasiahne do zabehnutého režimu stretávania otca s dieťaťom.

2. Proti uzneseniu súdu prvej inštancie podal prostredníctvom svojej právnej zástupkyne otec odvolanie nesúhlasiac s úpravou jeho styku počas júla 2020, ktorú označil za rozpornú s právami dieťaťa a právami jeho otca, preferujúcu matku, nevytvárajúcu takmer žiaden priestor pre otca a dieťa bez akéhokoľvek náležitého racionálneho zdôvodnenia.

2.1. Otec (ďalej aj „odvolateľ“) namietol, že vydaným neodkladným opatrením mu bol umožnený styk s maloletým dieťaťom iba v rozsahu 4 dní za celý júl 2020. Bežná úprava styku nariadená uznesením Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 36P/187/2016 z 08.08.2018 umožňovala jeho stretnutie so synom v rozsahu necelých 12 dní v mesiaci, a to každý kalendárny týždeň v stredu od 15.00 hod. do 18.00 hod. a každý párný týždeň v piatok od 15.00 hod. do 18.00 hod. a každý nepárny kalendárny týždeň v piatok od 15.00 hod. do nedele 18.00 hod. Toto uznesenie bolo potvrdené uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 12CoP/6/2019 z 28.02.2019. Okresný súd pritom v uznesení napadnutom odvolaním konštatoval neexistenciu pochybností o starostlivosti otca o maloleté dieťa, keď matka potvrdila, že sa dieťa na neho teší, má ho rado a neodmieta ho. Predošlý 10-dňový prázdninový pobyt bez matky nepriniesol nič nežiadúce. Okresný súd nemôže argumentovať závermi znaleckého posudku, ktorý neodporučil striedavú osobnú starostlivosť najmä s ohľadom na vzdialenosť a neschopnosť komunikovať. Znalecký posudok doporučil zachovať doterajší režim, čo je rozsah 12 dní v mesiaci. Do bežnej súdnej praxe pritom patrí, že aj pri výlučnej osobnej starostlivosti jedného z rodičov o dieťa sa prázdninový režim dieťaťa delí medzi rodičov polovicou času. Rozhodnutie okresného súdu odvolateľ označil v časti týkajúcej sa mesiaca júl 2020 za neobhájiteľné, nezodpovedajúce bežnej súdnej praxi ani výsledkom doteraz vykonaného dokazovania. Uviedol, že okresný súd považuje za prospešné a v záujme dieťaťa, aby so svojim otcom strávil 15 dní v auguste 2020, ale v júli 2020 už len 4 dni. Okresný súd podľa odvolateľa vytvoril priestor, aby otec syna nevidel po dobu viac ako 22 dní na prelome mesiacov júl a august 2020, čo je v rozpore so záujmami a potrebami dieťaťa. Otec má s S. vytvorený krásny vzťah, S. by jednoznačne chýbal, keď aj matka pripúšťa, že sa na neho pýta. S. je zvyknutý na častý kontakt s otcom. Otec je presvedčený, že 22-dňová odluka znamená len poškodenie tejto citovej väzby a určite by ju neodporučal ani znalec. Zdôraznil, že syn má u otca vytvorené výborné podmienky pre svoje detstvo, ranč, zvieratá, príroda, ľudí, ktorých pozná.

2.2. V ďalšej časti odvolania sa otec vyjadril k správe kolízneho opatrovníka (predloženej do konania vo veci samej, pozn. odvolacieho súdu) vyjadriac pocit, že kolízny opatrovník pristupuje k celému konaniu veľmi tendenčne, bez snahy verifikovať akékoľvek informácie. Matka maloletého mala uviesť, že v domácnosti otca S. spadol na hlavu, ale nič také sa nestalo. Kolízny opatrovník túto informáciu zahrnul do svojej správy bez toho, aby si vyžiadal stanovisko od otca, ktorý je takto vykresľovaný ako neschopný či neporiadny rodič. Otec počas celého konania akoby musel dokazovať svoju rodičovskú spôsobilosť, zatiaľ čo u matky je automaticky predpokladaná. Takáto preferencia nie je v súlade s našim právnym poriadkom, ktorý zaručuje rodovú rovnosť.

2.3. Odvolateľ zopakoval poukazy na judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva aj judikatúru okolitých štátov. Spomenul nález ÚS ČR sp. zn. III. ÚS 2298/15, v zmysle ktorého je nutné v prípade rozhodovania súdov o úprave styku vychádzať z toho, že právom oboch rodičov je v zásade rovnakou mierou sa o dieťa starať a podieľať sa na jeho výchove, s čím na druhej strane korešponduje aj právo dieťaťa na starostlivosť oboch rodičov.

2.4. Odvolateľ navrhol, aby odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie zmenil a rozhodol, že otec je počas obdobia od 22.06.2020 do 31.08.2020 oprávnený stretávať sa s maloletým S. od 25.06.2020 od 08.00 hod. do 29.06.2020 do 18.00 hod., od 10.07. 2020 od 15.00 hod. do 20.07.2020 do 18.00 hod., od

31.07.2020 od 15.00 hod. do 03.08. 2020 do 18.00 hod., od 06.08.2020 od 15.00 hod. do 10.08.2020 do 18.00 hod. a od 20.08.2020 od 15.00 hod. do 31.08.2020 do 18.00 hod.

3. Matka prostredníctvom svojho právneho zástupcu vo vyjadrení k odvolaniu uviedla, že otec sa v zmysle pôvodného súdneho rozhodnutia môže stretávať s maloletým každú stredu počas pracovného týždňa, ale túto možnosť nevyužíva. Matku buď v stredu informuje, že nepríde alebo ju neinformuje vôbec. Reálne je preto otec s maloletým dva víkendy v mesiaci a pol dňa počas piatkov (každý párný týždeň od 15.00 hod. do 18.00 hod.). SMS správy od otca oznamujúce matke, že za maloletým nepríde, pripojila k vyjadreniu k výzve z 29.06.2020. Spoločný program otca a maloletého v čase, ktorý maloletý podľa súdneho rozhodnutia s otcom trávi, nie je obmedzovaný ničím. Naopak otec sa snaží rozhodovať o výchove maloletého bez vedomia a spolupráce s matkou, napr. dlhodobo dieťaťu dával plienku aj v čase, keď už maloletý plienky nenosil, snažil sa ho v marci vonku otužovať bez odkonzultovania vhodnosti tohto postupu s matkou, rozhodol o usporiadaní rodinnej oslavy spojenej s krstom maloletého bez vedomia matky, ktorú na túto slávnosť ani nepozval. Matka má za to, že ide o závažné rozhodnutie a slávnostnú udalosť, na ktorej by sa mali dohodnúť obaja rodičia; dozvedela sa o nej iba z návrhu otca na vydanie neodkladného opatrenia. Matka v minulosti nemala problém so spôsobom, akým sa otec staral o maloletého. V súčasnosti, najmä po skúsenostiach s otcom, ktorý neustále robí rozhodnutia bez jej vedomia a súhlasu, matka schopnosť otca poskytnúť maloletému vhodnú starostlivosť spochybňuje. Opakovane otca upozorňovala, že maloletý má zaužívaný diametrálne odlišný systém ako sa snaží zaviesť otec bez ohľadu na to, či je to v prospech maloletého. Svoju nespokojnosť prezentovala aj v minulosti pred pracovníkmi úradu práce, sociálnych vecí a rodiny. Čím je maloletý starší, oveľa viac a veľmi citlivo vníma arogantné správanie otca voči matke, ktoré nie je schopný ovládať ani pred maloletým. Ani opakujúce sa upozornenia zo strany matky otca nevedli k zmene správania a jeho postoja voči nej. Zdôraznila, že maloletý má okrem plánovaných výletov a voľného času mimo domu počas leta plánované návštevy špecializovaných lekárov, a to logopéda, fyzioterapeuta a alergológa, ktoré sú pre riadny vývin a napredovanie dieťaťa dôležité. Styk otca s maloletým upravený uznesením súdu prvej inštancie z 18.06.2020 je podľa názoru matky určený v dostatočnom rozsahu. Otec bude mať príležitosť aj dostatok času maloletého predstaviť rodine a tráviť s ním voľný čas počas letných prázdnin a aj na to, aby strávil leto aj s rodinou matky a absolvoval pravidelné návštevy u špecializovaných lekárov. Citovala z rozsudku Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 11CoP/106/2014 zo dňa 10.06.2014, v zmysle ktorého právo rodiča na styk s maloletým dieťaťom neznamená iba matematickú rovnováhu v delení počtu dní, sviatkov, či prázdnin strávených s jedným alebo druhým rodičom. Zdôraznila prvoradý záujem maloletého dieťaťa v zmysle článku 5 Zákona o rodine a článku 3 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa ako dlhodobo všeobecne prijímaného kritéria, ako aj potrebu nájdania spravodlivej rovnováhy medzi záujmom maloletého dieťaťa a jeho rodiča (rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva Olsson vs. Švédsko č. 10465/83). Keď nie je možná vzájomná korelácia záujmu maloletého dieťaťa a záujmu jeho rodičov, prednosť má vždy záujem maloletého dieťaťa (rozsudky Európskeho súdu pre ľudské práva Elsholz vs. Nemecko č. 25735/94 alebo Nuutinen vs. Fínsko č. 32842/96, Ignaccolo-Zenide vs. Rumunsko č. 31679/96). Maloletý zatiaľ nedovŕšil ani 5 rokov veku a pre svoj zdravý telesný a psychický vývin potrebuje stabilný režim, na ktorý je zvyknutý u matky a ktorý otec nie je ochotný akceptovať. Navrhla potvrdenie uznesenia súdu prvej inštancie ako vecne správneho.

4. Kolízny opatrovník mal. S. vo vyjadrení k odvolaniu navrhol uznesenie súdu prvej inštancie v časti úpravy styku otca s maloletým počas mesiaca august potvrdiť, v časti úpravy ich styku počas júla 2020 zmeniť a rozšíriť ich styk, nakoľko maloletý má právo na trávenie času s obidvoma rodičmi.

5. Krajský súd ako súd odvolací (§ 34 Civilného sporového poriadku, ďalej aj „C.s.p.“) po zistení, že odvolanie podal včas účastník konania (otec maloletého dieťaťa) proti uzneseniu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 ods. 1, § 357 písm. d) a § 362 ods. 1 C.s.p.), preskúmal napadnuté uznesenie (§ 65, § 66 Civilného mimosporového poriadku, ďalej aj „C.m.p.“) a bez nariadenia pojednávania (§ 329 ods. 1 veta prvá C.s.p.) dospel k záveru o čiastočnej dôvodnosti odvolania. Uznesenie okresného súdu v časti zrušil (§ 389 ods. 1 písm. d) C.s.p.) a v časti zmenil (§ 388 C.s.p.), lebo neboli splnené podmienky na jeho potvrdenie, ani na jeho zrušenie.

6. Odvolací súd v odvolacom prieskume zistil, že otec sa návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia zo dňa 20.05.2020 domáhal rozšírenia svojho styku s maloletým S. E. tak, ako uviedol vo svojom uznesení súd prvej inštancie. Zároveň navrhol, aby bola počas doby od 22.06.2020 do 31.08.2020 v časti úpravy styku otca s maloletým pozastavená účinnosť uznesenia Okresného súdu Banská Bystrica

sp. zn. 36P/187/2016 z 08.08.2018 v spojení s uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 12CoP/6/2019 z 28.02.2019. Z obsahu spisu vyplýva, že predmetom konania začatého dňa 19.08.2016 je návrh matky na zverenie maloletého S. do jej osobnej starostlivosti s určením výživného otcovi vo výške 350,- eur mesačne do dňa 29.12.2015 a úpravou styku otca s maloletým dieťaťom v prítomnosti matky každý pondelok a stredu v mesiaci v čase od 16.00 hod. do 18.00 hod. v mieste bydliska matky. Dňa 03.09.2018 bol súdu prvej inštancie doručený návrh otca na zverenie maloletého S. do striedavej osobnej starostlivosti rodičov, ktorá bude realizovaná u otca v každom nepárnom týždni v roku od stredy od 18.00 hod. do nasledujúceho štvrtka do 18.00 hod. a v každom nepárnom týždni od nedele od 18.00 hod. do nasledujúcej stredy párneho kalendárneho týždňa do 18.00 hod., v každom párnom týždni od štvrtka od 18.00 hod. do bezprostredne nasledujúcej nedele do 18.00 hod. a u matky v každom nepárnom týždni od štvrtka od 18.00 hod. do bezprostredne nasledujúcej nedele do 18.00 hod., v každom párnom týždni od stredy od 18.00 hod. do bezprostredne nasledujúceho štvrtka do 18.00 hod. a od nedele od 18.00 hod. do bezprostredne nasledujúcej stredy nepárneho kalendárneho týždňa do 18.00 hod., s výnimkou obdobia letných prázdnin a vianočných sviatkov. Počas letných prázdnin má byť maloletý podľa návrhu otca v jeho starostlivosti od 30.06. od 18.00 hod. do 10.07. do 18.00 hod., od 20.07. od 18.00 hod. do 31.07. do 18.00 hod., od 10.08. od 18.00 hod. do 20.08. do 18.00 hod., u matky od 10.07. od 18.00 hod. do 20.07. do 18.00 hod., od 31.07. od 18.00 hod. do 10.08. do 18.00 hod., od 20.08. od 18.00 hod. do 01.09. do 18.00 hod. Počas vianočných sviatkov navrhol otec, aby bol maloletý v jeho osobnej starostlivosti každý párný rok dňa 24.12. od 10.00 hod. do 25.12. do 15.00 hod. a každý nepárny rok dňa 25.12. od 15.00 hod. do 02.01. do 18.00 hod. a u matky každý nepárny rok od 24.12. od 10.00 hod. do 25.12. do 15.00 hod. a každý párný rok od 25.12. od 15.00 hod. do 02.01. do 18.00 hod., s určením vyživovacej povinnosti čiastkou 100,- eur mesačne otcovi dieťaťa a s tým, že obidvaja rodičia budú maloletého zastupovať a spravovať jeho majetok. Vo veci bol vypracovaný znalečkou PhDr. Martinou Bečkovou znalecký posudok č. 27/2017 a kontrolný znalecký posudok č. 74/2018 Ústavu pre znaleckú činnosť v psychológii a psychiatrii, spol. s r.o., Nové Zámky (doručený súdu prvej inštancie v novembri 2019). Z jeho záverov vyplýva, že mal. S. má vytvorenú silnú citovú väzbu ku každému z rodičov, citová väzba k matke sa viaže s pocitom domova, k otcovi chodí rád, nemá problém v interakcii s ním. Maloletý je s takouto situáciou uzrozmenný, akceptuje ju a adaptoval sa na ňu, nemá potrebu ju meniť. Matka je primárnou vzťahovou osobou, otec predstavuje pre dieťa mužský vzor. Rodičia sú schopní akceptovať druhého pri výchove dieťaťa obmedzene. Dieťa sa správa k obom rodičom prirodzene, spontánne, bez prejavov úzkosti a napätia. Rodičia spolu nekomunikujú, otec nemá dôveru k matke. Prejavov negativizmu v správaní maloletého, ktoré sa prejavovali vo veku cca 2 rokov a súviseli s prespávaním u otca, už vymizli. Neplánované mimo stanoveného rozsahu realizované dĺžky rozsahu styku s otcom nie sú pre dieťa žiaduce, lebo potrebuje stabilitu, pravidlá, ktoré mu zaisťujú pocit bezpečia a dôvery v rodičov. Maloletý akceptuje doterajšiu realizáciu rodičovskej starostlivosti s pocitom domova u matky aj aktuálny režim styku s otcom, na ktorý sa adaptoval a necíti potrebu ho meniť. Vzhľadom k svojmu veku a úroveň detskej zrelosti sa môže stretávať s otcom v jeho domácnosti pravidelne každý druhý víkend (dlhšie než 48 hodín), čas môže tráviť i mimo domácnosti otca v rámci programu, ktorý mu otec pripraví. Je v záujme dieťaťa byť v starostlivosti matky a s otcom sa stretávať každý druhý víkend a 2 dni v týždni v súlade s jeho režimom škôlkára. Striedavá osobná starostlivosť nie je v záujme dieťaťa. Prekážkou je vzdialenosť bydliska rodičov, ich deštruktívna komunikácia, nedôvera v seba, sťažená schopnosť vytvárať kompromisné riešenia. Do vydania neodkladného opatrenia, napadnutého odvolaním otca dieťaťa, Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Bystrica predložil súdu prvej inštancie aktualizovanú správu zo dňa 05.06.2020 o výsledkoch sociálneho zisťovania v domácnosti matky a dieťaťa, ktoré označil za nezmenené. Podľa jej obsahu matka zotrvala na návrhu na zverenie maloletého do jej osobnej starostlivosti a určením styku v zmysle neodkladného opatrenia tak ako doteraz. Rodičia spolu nekomunikujú, informácie si neodovzdávajú ani počas preberania dieťaťa. Ak spolu komunikujú, len sa pohádajú. Matka poukázala na to, že prednedávnom maloletý u otca spadol na hlavu, údajne aj zvracal (povedal jej to maloletý). Otec matku o tom neinformoval. Tiež jej vadí, že otec dieťaťu donedávna dával plienky napriek tomu, že maloletý bol odplienkovaný a v mesiaci marec ho otužoval vonku. Dieťa je zdravé, aktuálne bolo len na vyšetrení na ORL. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Zámky v správe z 02.06.2020 o prešetrení pomerov u otca maloletého dieťaťa uviedol, že od posledného šetrenia dňa 06.02.2020 nenastali žiadne zásadné zmeny. Otec verbalizoval, že stretávanie so synom sa pravidelne realizovalo aj počas pandémie Covid-19. Navrhoval matke, že syn môže u neho zostať viac dní, nakoľko nenavštevoval predškolské zariadenie, matka s tým nesúhlasila.

6.1. Z obsahu spisu vyplynulo, že uznesením č. k. 36P/187/2016-77 zo dňa 30.09.2016 bol dočasne upravený styk otca s maloletým dieťaťom na každý pondelok, stredu a sobotu od 16.00 hod. do 18.00

hod. Odvolací Krajský soud v Banské Bystrici uznesením č. k. 13CoP/77/2016-108 zo dňa 20.12.2016 uznesenie okresného súdu zmenil tak, že otec je oprávnený stretávať sa s maloletým dočasne každý pondelok, stredu a sobotu od 15.00 hod. do 18.00 hod. Uznesením č. k. 36P/187/2016-160 zo dňa 23.05.2017, právoplatným 14.06.2017 súd prvej inštancie nariadil neodkladné opatrenie, ktorým matke povolil vycestovať s maloletým dieťaťom počas mesiacov jún až júl 2017 na dovolenku aj mimo územia SR v trvaní 2 týždňov a matke uložil povinnosť oznámiť začiatok dovolenky otcovi najmenej 5 dní vopred. Odvolací Krajský súd v Banské Bystrici uznesením č. k. 17CoP/43/2017-218 zo dňa 20.09.2017 uznesenie súdu prvej inštancie zrušil (z dôvodu uplynutia času, na ktorý bolo nariadené neodkladné opatrenie, teda zániku dôvodov pre jeho vydanie) v zmysle § 389 ods. 1 písm. d) C.s.p.. Uznesením č. k. 36P/187/2016-182 zo dňa 15.06.2017 okresný súd zmenil svoje uznesenie č. k. 36P/187/2016-77 v spojení s uznesením Krajského súdu v Banské Bystrici č. k. 13CoP/77/2016-108 v časti úpravy styku otca s maloletým dieťaťom v sobotu tak, že otec je dočasne oprávnený stretávať sa s maloletým každú sobotu od 14.00 hod. do 18.30 hod. Toto uznesenie odvolací Krajský súd v Banské Bystrici uznesením č. k. 17CoP/44/2017-224 zo dňa 20.09.2017 zmenil tak, že otec je oprávnený dočasne sa s maloletým dieťaťom každý pondelok a stredu od 15.00 hod. do 18.00 hod., každý piatok od 15.00 hod. do soboty do 18.00 hod. s tým, že maloleté dieťa v stanovený čas pred bytom matky prevezme aj odovzdá. Uznesením č. k. 36P/187/2016-374 zo dňa 15.02.2018 okresný súd zamietol návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia zo dňa 18.01.2018 o dočasnej úprave stretávania otca s maloletým každý pondelok a stredu od 15.00 hod. do 18.00 hod. a každú sobotu od 14.00 hod. do 18.30 hod. Krajský súd v Banské Bystrici uznesením č. k. 17CoP/21/2018-416 zo dňa 20.06.2018 uznesenie súdu prvej inštancie potvrdil. Uznesením č. k. 36P/187/2016-445 zo dňa 08.08.2018 súd prvej inštancie dočasne upravil styk otca s maloletým na každý kalendárny týždeň v stredu od 15.00 hod. do 18.00 hod. a každý páry týždeň v piatok od 15.00 hod. do 18.00 hod., každý nepáry týždeň v piatok od 15.00 hod. do nedele do 18.00 hod., od 22.08.2018 od 10.00 hod. do 24.08.2018 do 18.00 hod. a od 24.12.2018 od 10.00 hod. do 25.12.2018 do 10.00 hod., čím zmenil uznesenie Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 36P/187/2016-182 zo dňa 15.06.2017 v spojení s uznesením Krajského súdu v Banské Bystrici č. k. 17CoP/44/2017-108 z 20.09.2017. Krajský súd v Banské Bystrici uznesenie súdu prvej inštancie v spojení s opravným uznesením okresného súdu č. k. 36P/187/2016-557 zo dňa 14.01.2019 potvrdil uznesením č. k. 12CoP/6/2019-569 zo dňa 28.02.2019.

7. Podľa § 389 ods. 1 písm. d) Civilného sporového poriadku odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší, len ak nejde o rozhodnutie vo veci samej a dôvody, pre ktoré bolo vydané, zanikli alebo ak také dôvody neexistovali.

7.1. Právna úprava Civilného sporového poriadku účinná od 01.07.2016 vypustila možnosť odmietnuť odvolanie v situácii, keď rozhodnutie ním napadnuté zaniklo inak. Jedným z dôvodov zrušenia rozhodnutia súdu prvej inštancie je nesplnenie procesných podmienok, ak nejde o rozhodnutie vo veci samej a dôvody, pre ktoré bolo vydané, zanikli alebo neexistovali (§ 389 ods. 1 písm. d) C.s.p.). Zákonné dôvody zrušenia rozhodnutia súdu prvej inštancie ako výnimočného rozhodnutia odvolacieho súdu sú vymenované taxatívne. Odvolací súd môže a zároveň musí zrušiť odvolaním napadnuté rozhodnutie, ak je preukázaný niektorý z dôvodov samostatne, alebo ich kombináciou a na druhej strane nemôže zrušiť rozhodnutie okresného súdu zo žiadneho iného dôvodu. Odvolací súd nemá po zistení, že je naplnený niektorý z dôvodov pre zrušenie rozhodnutia súdu prvej inštancie, možnosť úvahy o inom spôsobe rozhodnutia, s výnimkou prípadu, ak môže procesným postupom zistenú vadu sám odstrániť. Zákonným dôvodom pre zrušenie nemeritórneho rozhodnutia podľa § 389 ods. 1 písm. d) C.s.p. je procesná situácia, keď po vydaní odvolaním napadnutého rozhodnutia zanikli dôvody, pre ktoré bolo vydané, alebo ak takéto dôvody ani pred jeho vydaním neexistovali.

7.2. V posudzovanej veci zo spisu okresného súdu vyplynulo, že na základe návrhu otca bolo vydané neodkladné opatrenie, ktorým bol pre obdobie od 22.06.2020 do 31.08.2020 dočasne upravený styk otca s maloletým S., a to vrátane doby od 25.06.2020 od 8.00 hod. do 29.06.2020 do 18.00 hod. a od 10.07.2020 od 15.00 hod. do 14.07.2020 do 18.00 hod. Spis okresného súdu bol odvolaciemu súdu predložený na rozhodnutie o podanom odvolaní dňa 01.07.2020, pričom lehota na rozhodnutie daná zákonom je v trvaní 30 dní (§ 328 ods. 2 prvá veta C.s.p. analogicky). V čase rozhodovania odvolacieho súdu (22.07.2020) už uplynul čas, na ktorý bolo v tejto časti neodkladné opatrenie nariadené, teda zanikli dôvody, pre ktoré bolo neodkladné opatrenie v tejto časti vydané. Odvolaciemu súdu nezostávalo iné, ako uznesenie súdu prvej inštancie v uvedenej časti podľa § 389 ods. 1 písm. d) C.s.p. zrušiť.

8. Podľa článku 3 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri akýchkoľvek postupoch týkajúcich sa detí, či už vykonávaných verejnými alebo súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi najlepší záujem dieťaťa. Na najlepší záujem dieťaťa odkazuje Dohovor o právach dieťaťa aj vo svojom článku 18 (rodičovská zodpovednosť). Výbor pre práva dieťaťa vo Všeobecnom komentári č. 13 (2011) o práve na ochranu pred všetkými formami násillia upozornil, že „posúdenie najlepšieho záujmu dieťaťa zo strany dospelého nesmie prekonať povinnosť rešpektovať všetky práva dieťaťa vyplývajúce z Dohovoru“. Konceptia najlepšieho záujmu dieťaťa má zložku hmotného práva, procesného práva a základného výkladového právneho princípu. Hmotné právo zakladá právo dieťaťa na posúdenie jeho najlepšieho záujmu a jeho prvoradé zohľadnenie v situácii, keď sa s cieľom rozhodnúť o danej veci posudzujú rôzne záujmy. Ako konštatuje Výbor pre práva dieťaťa vo Všeobecnom komentári č. 14 (2013) z 29.05.2013 o práve dieťaťa na prvoradé zohľadnenie jeho najlepšieho záujmu (č. 3 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa) obsah komplexného pojmu na najlepší záujem dieťaťa treba stanovovať podľa konkrétnych prípadov. Najlepší záujem dieťaťa ako pružný a adaptabilný pojem treba prispôbiť a definovať podľa konkrétnej situácie dotknutého dieťaťa, zohľadniť jeho osobný kontext situáciu a potreby. Najlepší záujem dieťaťa pri jednotlivom rozhodnutí treba určiť vo svetle špecifických okolností situácie konkrétneho dieťaťa. Posúdenie najlepšieho záujmu dieťaťa je jedinečnou činnosťou, ktorú treba uskutočniť v každom jednom prípade vo svetle konkrétnych okolností každého dieťaťa súvisiacich s jeho individuálnymi charakteristikami, napríklad vek, pohlavie, stupeň zrelosti, skúsenosti, telesné, zmyslové alebo intelektuálne postihnutie, sociálny kontext, v ktorom dieťa žije (prítomnosť alebo absencia rodičov, kvalita vzťahov dieťaťa s rodičmi, prostredie, v ktorom dieťa žije z pohľadu bezpečnosti) atď. Do posúdenia najlepšieho záujmu dieťaťa zahŕňame aj jeho názory, identitu, starostlivosť, ochranu a bezpečnosť dieťaťa, jeho zraniteľnosť (zdravotné postihnutie, príslušnosť k menšinovej skupine, štatút utečenca alebo žiadateľa o azyl, obeť násillia, život na ulici, atď.), právo na zdravie, na vzdelanie.

9. V kontexte potenciálneho oddelenia dieťaťa od jeho rodiča je nevyhnutné uskutočniť posúdenie a určenie najlepšieho záujmu dieťaťa (čl. 9, 18 a 20 Dohovoru o právach dieťaťa). Dohovor chráni právo dieťaťa na rodinný život. Dieťa oddelené od rodiča má právo na pravidelné udržiavanie osobných vzťahov a priamych stykov s obidvoma svojimi rodičmi, ak to nie je v rozpore s jeho alebo jej najlepším záujmom (čl. 9 ods. 3). Ako uvádza Výbor pre práva dieťaťa, s ohľadom na závažnosť vplyvu oddelenia od rodičov na dieťa by sa takéto oddelenie malo používať výhradne ako posledné východisko, keď je dieťa ohrozené bezprostredným nebezpečenstvom ublíženia alebo v iných nevyhnutných prípadoch; oddelenie by nemalo prebehnúť bez predchádzajúceho uplatnenia všetkých dostupných opatrení, ktoré by dieťa mohli ochrániť.

10. V najlepšom záujme dieťaťa je vo väčšine prípadov, aby bolo predovšetkým v starostlivosti obidvoch rodičov, aby mu každý z nich poskytol láskyplnú starostlivosť a svojím dielom prispel k jeho osobnostnému vývoju (nálezy Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. I. ÚS 2482/13, I. ÚS 153/16, IV. ÚS 1921/17). Jedným zo základných prvkov rodinného života (zaručeného v čl. 10 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd) pre rodiča a dieťa je byť spolu, a to napriek prípadným rozkolom vo vzťahoch medzi rodičmi a deťmi (rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva č. 25735/94 vo veci Elsholz c/ a Nemecko, bod 43). Právom obidvoch rodičov je starať sa o dieťa a podieľať sa na jeho výchove v zásade rovnakou mierou, s čím korešponduje právo dieťaťa na starostlivosť obidvoch rodičov (čl. 32 ods. 4 Listiny). Aj v najlepšom záujme mal. S. je čo najrovnomernejšie usporiadanie starostlivosti jeho rodičov o neho. Výrazná nerovnováha medzi rodičmi v starostlivosti o dieťa musí byť odôvodnená iba ochranou nejakého iného, dostatočne silného legitímneho záujmu, pričom musia byť preukázané konkrétne skutočnosti, o ktoré sa tento záujem opiera (nálezy Ústavného súdu ČR sp. zn. II. ÚS 4189/18, III. ÚS 2298/15, I. ÚS 153/16 alebo IV. ÚS 1286/18).

11. Odvolací súd vychádzajúc zo zhora uvedených princípov, argumentácie otca uvedenej v jeho návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, matkou v zásade nespochybňovanou, z jeho odvolacích dôvodov a vyjadrení matky a kolízneho opatrovníka k odvolaniu dospel k záveru, že je osvedčená existencia potreby dočasnej úpravy pomerov účastníkov konania v podobe dočasnej (širšej) úpravy styku otca s mal. synom v lete 2020. Z obsahu spisu aj vyjadrení rodičov na jednej strane vyplýva, že ich komunikácia je vážne narušená, takmer neexistuje, na druhej strane je potreba maloletého syna na zachovaní a rozvoji existujúceho pozitívneho vzťahu s jeho otcom, ktorý mu poskytuje mužský model správania. Za tejto situácie, pri nedostatočnej záruke, že sa rodičia na úprave styku dohodnú a ak sa aj dohodnú, že dohodu dodržia, je nutný zásah súdu v podobe neodkladného opatrenia. Odvolací súd

po oboznámení s obsahom spisu konštatuje, že nebolo namieste neumožniť styk otca s maloletým S. aj v prvej polovici prázdnin. Odchýlka od rovnocennej starostlivosti, teda od rovnováhy, musí byť vždy odôvodnená ochranou iného záujmu. V prebiehajúcom súdnom konaní nebola preukázaná nutnosť ani potreba ochrany dostatočne silného legitímneho záujmu prevyšujúceho najlepší záujem mal. S. na čo najrovnomernejšom usporiadaní rodičovskej starostlivosti o neho v období letných prázdnin. Kladný vzájomný citový aj rodičovsko-synovský vzťah otca s mal. S. nebol spochybnený, naopak z prednesov rodičov vyplýva, že dieťa má otca rado, teší sa na neho, je rado v jeho spoločnosti a strávilo s ním aj dovolenku v roku 2019 v trvaní 10 dní vrátane nocľahu. Nepriaznivý vplyv otca na mal. dieťa nebol ani tvrdený. Vzhľadom na rozsah otcom navrhovanej dočasnej úpravy jeho styku s mal. synom, modifikovaný v odvolacom konaní aj na čas od 31.07.2020 do 03.08.2020 (teda v trvaní 4 dní), odvolací súd nezistil dôvody, pre ktoré by nemohol byť ich styk upravený o 4 dni dlhšie. Zohľadňoval však vek maloletého dieťaťa a vzdialenosť medzi miestom jeho bydliska a miestom bydliska otca. Ustálil, že cestovanie maloletého dieťaťa dňa 31.07.2020 k svojmu otcovi a späť 03.08.2020 k svojej matke a potom opäť 06.08.2020 (podľa návrhu otca) k otcovi, teda s časovým odstupom cca 3 dni, predstavuje v horúcom letnom období pre maloletého zvýšenú záťaž. Rozhodnutie súdu prvej inštancie preto odvolací súd zmenil tak, že umožnil dočasne styk otca s maloletým S. v období letných prázdnin 2020 už od 02.08.2020 (súd prvej inštancie určil počiatok tejto časti ich styku na deň 06.08.2020) do 10.08.2020 (totožne so súdom prvej inštancie, čo otec podľa obsahu odvolania akceptoval). Pri tejto úprave zostane zachovaný počet dní požadovaný otcom na stretnutie so svojim maloletým synom, avšak bez zvýšenia zaťaženia ako maloletého, tak aj jeho otca častejším cestovaním. Námietky voči úprave styku otca s maloletým za čas od 20.08.2020 do 31.08.2020, kedy s ním chce otec tráviť dovolenku, prednesené neboli.

12. Návrh otca na dočasnú úpravu styku s maloletým za čas od 31.07.2020 do 01.08.2020 a dňa 11.08.2020 odvolací súd s poukazom na zhora uvedený rozsah dočasnej úpravy styku, ktorý je primeraný, z vyššie uvedených dôvodov zamietol.

13. O nároku na náhradu a o výške trov (celého, teda aj odvolacieho) konania rozhodne na návrh súd prvej inštancie v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí (§ 57, § 58 C.m.p.).

14. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici, ako súdu odvolacieho, pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 druhá veta C.s.p.).
Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici, ako súdu odvolacieho, pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 druhá veta C.s.p.).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.); dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) C.s.p. (§ 421 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 C.s.p. nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 C.s.p.); na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii; ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.); dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom; dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.); povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania (§ 76 C.m.p.).

Proti právoplatnému rozhodnutiu súdu v konaní podľa tohto zákona je prípustné dovolanie generálneho prokurátora Slovenskej republiky (ďalej len "generálny prokurátor"), ak to vyžaduje verejný záujem alebo ochrana práv a ak nápravu nemožno v čase podania dovolania generálneho prokurátora dosiahnuť inými právnymi prostriedkami (§ 78 ods. 1 C.m.p.). Dovolanie generálneho prokurátora je prípustné, ak potreba zrušiť alebo zmeniť právoplatné rozhodnutie prevyšuje nad záujmom zachovania jeho nezmeniteľnosti a nad princípom právnej istoty (§ 78 ods. 2 C.m.p.).

Generálny prokurátor podá dovolanie iba na základe podnetu účastníka alebo osoby dotknutej právoplatným rozhodnutím súdu. Generálny prokurátor nie je viazaný rozsahom podnetu v prípadoch, v ktorých ani dovolací súd nie je viazaný rozsahom dovolania (§ 80 ods. 1 C.m.p.). Generálny prokurátor môže podať dovolanie aj bez podnetu vo veciach, v ktorých môže prokurátor do konania vstúpiť, a to aj vtedy, ak prokurátor do konania nevstúpil (§ 80 ods. 2 C.m.p.).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie ani na základe výzvy na plnenie (§ 379 ods. 1 a 2 C.m.p.), môže mu súd uložiť pokutu do 1.000,- eur (§ 382 ods. 1 C.m.p.), rozhodnúť o zastavení výplaty rodičovského príspevku a prídavku na dieťa a príplatku k prídavku na dieťa (§ 383

ods. 1 C.m.p.) alebo odňať maloletého tomu, u koho podľa rozhodnutia nemá byť a postarať sa o jeho odovzdanie tomu, komu bolo podľa rozhodnutia zverené, alebo tomu, komu rozhodnutie priznáva právo na styk s maloletým po obmedzený čas, alebo tomu, kto je oprávnený neoprávnene premiestneného alebo zadržaného maloletého prevziať (§ 386 ods. 1 C.m.p.) a to všetko aj bez návrhu (§ 376 ods. 2 C m.p.).

Neodkladné opatrenie je vykonateľné doručením, ak osobitný predpis neustanovuje inak (§ 332 ods. 1 C.s.p.).